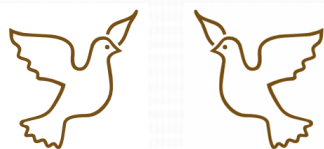

Tập thơ
Xuân Quỳnh

Tuyển tập 30 bài thơ

December-2014
<http://isach.info>

Anh

*Cây bút gãy trong tay
Căn mực khô đáy lọ
ánh điện tắt trong phòng
Anh về từ đường phố
Anh về từ trận gió
Anh về từ cơn mưa
Từ những ngày đã qua
Từ những ngày chưa tới
Từ lòng em nhức nhối...*

*Thôi đừng buồn nữa anh
Tâm rèm cửa màu xanh
Trang thơ còn viết dở
Tách nước nóng trên bàn
Và lòng em thương nhớ...*

*ở ngoài kia trời gió
ở ngoài kia trời mưa
Cây bàng đêm ngẩn ngơ*

Anh

Nước qua đường chảy xiết

Tóc anh thì ướt đẫm

Lòng anh thì cô đơn

Anh cần chi nơi em

Sao mà anh chẳng nói

Anh, con đường xa ngái

Anh, bức vẽ không màu

Anh, nghìn nỗi lo âu

Anh, dòng thơ nổi gió...

Mà em người đời thường

Biết là anh có ở!

19-7-1973

Bàn Tay Em

Gia tài em chỉ có bàn tay,
Em trao tặng cho anh từ ngày ấy,
Những năm tháng cùng nhau anh chỉ thấy
Quá khứ dài là mái tóc em đen.

Vui, buồn trong tiếng nói, nụ cười em,
Qua gương mặt anh hiểu điều lo lắng,
Qua ánh mắt anh hiểu điều mong ngóng,
Anh nghĩ gì khi nhìn xuống bàn tay?

Bàn tay em ngón chẳng thon dài,
Vết chai cũ, đường gân xanh vát vả.
Em đánh chắt, chơi thuyền thuở nhỏ,
Hái rau dền, rau rệu nấu canh,
Tập vá may, tết tóc một mình,
Rồi úp mặt lên bàn tay khóc mẹ.

Đường tít tắp, không gian như bể,
Anh chờ em, cho em ọn bàn tay
Trong tay anh, tay của em đây

Bàn Tay Em

*Biết lặng lẽ vun tròn gìn giữ.
Trời mưa lạnh, tay em khép cửa,
Em phơi mền, vá áo cho anh.
Tay cầm hoa, tay để treo tranh,
Tay thắp sáng ngọn đèn đêm anh đọc.
Năm tháng đi qua, mái đầu cực nhọc,
Tay em dừng trên vầng trán lo âu.
Em nhẹ nhàng xoa dịu nỗi đau
Và góp nhặt niềm vui từ mọi ngã.
Khi anh vắng, bàn tay em biết nhớ
Bây thời gian đan thành áo mong chờ.
Bây thời gian em viết những dòng thơ
Để thấy được chúng mình không cách trở.
Bàn tay em, gia tài bé nhỏ,
Em trao anh cùng với cuộc đời em.*

Bao Giờ Ngâu Nở Hoa

Những bông hoa nhỏ nhỏ

Chỉ có chút hương đêm

Ẩn vào trong kẽ lá

Như mối tình lặng câm

Vượt qua tháng qua năm

Vượt qua đời qua xuôi

Bỗng gặp một mùi hương

Như lời yêu thầm gọi

Như ánh đèn chờ đợi

Như ánh mắt bao dung

Trong cơn khát cháy lòng

Bỗng tìm ra nguồn nước

Mùi hương không hẹn trước

Tình yêu đến bất ngờ.

Em đâu biết bao giờ

Mùa hoa ngâu ấy nở

Bao Giờ Ngâu Nở Hoa

*Anh như cây đàn khóa
Sợi dây còn ngân vang
Em đi hết lòng em
Lại gặp lời hát đó
Hoa ngâu ở nơi nào
Em cũng không biết nữa
Em chỉ biết tình em
Như ngâu vàng vẫn nở.*

Bầu Trời Trong Quả Trứng

(Chuyện của một chú gà con)

Tôi kể với các bạn

Một màu trời đã lâu

Đó là một màu nâu

Bầu trời trong quả trứng

Không có gió có nắng

Không có lắm sắc màu

Một vòm trời như nhau:

Bầu trời trong quả trứng.

Tôi chưa kêu “chiếp chiếp”

Chẳng biết tìm giun, sâu

Đói no chẳng biết đâu

Cứ việc mà yên ngủ...

Tôi cũng không hiểu rõ

Tôi sinh ra vì sao

Tôi đập vỡ màu nâu

Bầu trời trong quả trứng

Bỗng thấy nhiều gió lộng

Bỗng thấy nhiều nắng reo

Bỗng tôi thấy thương yêu

Tôi biết là có mẹ

Đói, tôi tìm giun dế

Ăn no xoài cánh phôi...

Bầu trời ở bên ngoài

Sao mà xanh đến thế!

Trời xanh mà tôi nghĩ

Trời xanh mà tôi yêu

Trời xanh ấy mang theo

Cả nỗi lo nỗi sợ

Tôi lo bão lo gió

Tôi sợ cắt sợ điều

Thoáng bóng nó nơi nào

Tôi nấp ngay cánh mẹ...

Nhưng ngoài trời xanh thế

Sao tôi lại ần đây!...

Khi đó tôi nghĩ ngay

Bầu trời trong quả trứng

Không có điều có cắt

Không có bão có mưa

Không biết đời biết no

Không bao giờ biết sợ...

Nhưng trời ấy chưa vỡ

Thì tôi cũng chẳng về

Tôi đâu còn như xưa

Tôi ngày nay đã lớn

Tôi ngồi trong chắc chắn

Thế tôi cứ làm sao!

Còn nỗi nhớ gặt gao

Màu trời xanh này nữa

Nhớ anh em nhớ mẹ

Tôi nhớ vui nhớ buồn...

Biết bao điều lớn hơn

Bầu Trời Trong Quả Trứng

Nỗi lo và nỗi sợ.

Này trời xanh tôi ở

Biết rằng tôi lớn khôn?

Biển Và Em

*Rì rào tiếng sóng vỗ nghe em
Gió hiu hiu thổi thật êm đềm
Xa xa chim bay từng đàn nhỏ
Ai ngò ai nhớ dáng hình em...*

*Hoàng hôn vừa xuống trên biển vắng
Cá luôn đuổi nhau nhẹ tung tăng.
Sao lòng tôi thoáng nghe nặng trĩu
Nhớ đôi mắt "Người", đẹp tựa trăng
Nhớ một buổi chiều trên biển này
Gió đưa hạt cát nhẹ nhẹ bay
Vờn trên má em, hay hay đó...
Em đùa với sóng thật vui say...*

Cắt Nghĩa

Tặng Minh-Uỹ

Thằng em thì hay hỏi
Không kể chuyện như anh
(Tuy con, má chẳng sinh
Con vẫn quen gọi má)

- Má ơi ai sinh cá
Ai làm ra cái kem
Đêm sao lại màu đen
Ban ngày sao màu trắng?...

- Ban ngày làm bằng nắng
Màu xanh làm bằng cây
Quả ớt làm bằng cay
Tiếng ồn sinh tàu điện
Gió trong cơn lốc biển
Ghé tai nghe mà xem...

*A lại còn cái kem
Thì làm bằng mùa rét
Bông hoa làm bằng tết
Tết làm cho hương thơm
Con làm bằng yêu thương
Của cha và của mẹ
Của bà và của ông
Của má nữa – biết không
Con làm bằng tất cả*

Chỉ Có Sống Và Em

Đã xa rồi căn phòng nhỏ của em
Nơi che chở những người thương mến nhất
Con đường nắng, dòng sông trước mắt
Chuyến phà đông. Nỗi nhớ cứ quay về

Đêm tháng năm hoa phượng nở bên hè
Trang giấy trắng bộn bề bao ký ức
Ngọn đèn khuya một mình anh thức
Nghe tin đài báo nóng, lại thương con

Anh yêu ơi, hãy tha lỗi cho em
Nếu đôi lúc giận hờn anh vô cớ
Những bức dọc trong ngày vất vả
Làm anh buồn mà em có vui đâu

Chỉ riêng điều được sống cùng nhau
Niềm sung sướng với em là lớn nhất
Trái tim nhỏ nằm trong lồng ngực
Giây phút nào tim đập chẳng vì anh.

Chỉ Có Sóng Và Em

*Một trời xanh, một biển tận cùng xanh
Và gió thổi và mây bay về núi
Lời thương nhớ ngàn lần em muốn nói
Nhưng bây giờ chỉ có sóng và em...*

Quảng Ninh 5-1983

Chi

Đi qua đường là phải trông xe
Chi biết Quỳnh rất hay vô ý
Bao giờ chị cũng dặn em thế
Chăm cho em từng việc hàng ngày

Chi trách em – khi nắm cổ tay:
– Quỳnh gầy thế chẳng chịu ăn gì cả!
Thấy em buồn chị buồn hơn nỗi buồn của chị
Thấy em vui chị vui hơn nỗi vui của em
Bớt rồi mà chị chẳng tin

Chi vẫn coi em như ngày còn bé
Em đã lớn vượt xa điều chị nghĩ
Khổ hơn nhiều cái khổ chị lo
Vui hơn nhiều cái vui chị cho

Trên đường đi bước thành bước bại
Nhưng mỗi bận em buồn, chị hỏi
Em bảo rằng: "em mệt chút thôi".

Chị

Khi đi xa giữa bom đạn tôi bởi

Thư em viết: "nơi này yên tĩnh quá".

Em thương chị bao lâu rồi vất vả

Đêm soạn bài, ngôi trường gió hoang sơ

Giữa tiếng bom thù và dưới những bão mưa

Cơn sốt cháu võ vàng đôi mắt chị

Nên vui buồn mà em vẫn có

Bao nhọc nhằn em đã từng qua

Chị bạn bè em viết và thơ.

Em đã viết những điều em đã sống

Mà trước chị em lại thường im lặng

Nên chẳng bao giờ chị hiểu em

Ai nói gì về em chị cũng không tin

Vì chị nghĩ chị hiểu em hơn tất cả

Chòi Biếc

Dưới hai hàng cây
Tay ấm trong tay
Cùng anh sóng bước
Nắng đưa mái tóc
Chòi biếc trên cây
Lá vàng bay bay
Như ngàn cánh bướm
(Lá vàng rụng xuống
Cho đất thêm màu
Có mắt đi đâu
Nhựa lên chòi biếc)
Này anh, em biết
Rồi sẽ có ngày
Dưới hàng cây đây
Ta không còn bước
Như người lính gác
Đã hết phiên mình
Như lá vàng rụng

Chòi Biếc

*Cho chòi thêm xanh
Và đời mai sau
Trên đường này nhĩ
Những đôi tri kỷ
Sóng bước qua đây
Lá vàng vẫn bay
Chòi non lại biếc*

2-1-1963

Chuồn Chuồn Báo Bão

Lại gặp lại cánh chuồn ngày thơ bé
Bay đan nhau dệt mảnh nắng cuối cùng
Con chuồn ngô hay làm dáng
Chao mình soi mặt ao trong
Đốt cháy lòng một nét chờ mong
Con chuồn đỏ thân ngời như ngọn lửa
Con chuồn vằn mang những điều kì lạ
Với đứa trẻ nào chưa biết bơi
Ơi cánh chuồn gọi những buồn vui
Cánh chuồn nào bay vào những nỗi nhớ?
Ngon sào thưa cánh buồm ai ngại ngủ
Những cánh buồm mỏng mảnh như tình yêu!
Gió heo may hôm nay về chăng
Mà chuồn chuồn bay về dăng dăng
Báo cơn bão phương nào thổi tới?
Đường sẽ vắng nếu trời bão nổi
Cánh cửa nhà sập lại trước khi mưa

Chuòn Chuòn Báo Báo

*Con chim tìm tránh bão sẽ về xa
Con kiến nhỏ cũng ẩn mình trong tổ
Không còn trời xanh chỉ mưa và gió
Những dòng sông không nhà cửa miên man
Và mây, mây khắp chốn lang thang
Chặn bốn phía những cỏ cây tội nghiệp
Cho con lốc dữ tợn về bẻ nát
Trái đất này sẽ nhân chìm trong mưa
Không tìm đâu một chỗ nương nhờ!
Mỏng manh thế chịu làm sao nổi
Chuòn chuòn ơi báo làm chi bão tới
Trời bão lên rồi mây ở đâu?*

Chuyện Cổ Tích Loài Người

Trời sinh ra trước nhất
Chỉ toàn là trẻ con
Trên trái đất trụi trần
Không dáng cây ngọn cỏ
Mặt trời cũng chưa có
Chỉ toàn là bóng đêm
Không khí chỉ màu đen
Chưa có màu sắc khác
Mắt trẻ con sáng lắm
Nhưng chưa thấy gì đâu!
Mặt trời mới nhô cao
Cho trẻ con nhìn rõ
Màu xanh bắt đầu cỏ
Màu xanh bắt đầu cây
Cây cao bằng gang tay
Lá cỏ bằng sợi tóc
Cái hoa bằng cái cúc

*Màu đỏ làm ra hoa
Chim bay giờ sinh ra
Cho trẻ nghe tiếng hát
Tiếng hát trong bằng nước
Tiếng hát cao bằng mây
Những làn gió thơ ngây
Truyền âm thanh đi khắp*

*Muôn trẻ con được tắm
Suối bắt đầu làm sông
Sông cần đến mệnh mông
Biển có từ thuở đó
Biển thì cho ý nghĩ
Biển sinh cá sinh tôm
Biển sinh những cánh buồm
Cho trẻ con đi khắp
Đám mây cho bóng rợp
Trời nắng mây theo che
Khi trẻ con tập đi
Đường có từ ngày đó*

Nhưng còn cần cho trẻ

Tình yêu và lời ru

Cho nên mẹ sinh ra

Để bé bông chăm sóc

Mẹ mang về tiếng hát

Từ cái bông cái bang

Từ cái hoa rất thơm

Từ cánh cò rất trắng

Từ vị gừng rất đắng

Từ vết lấm chưa khô

Từ đầu nguồn cơn mưa

Từ bãi sông cát vàng...

Biết trẻ con khao khát

Chuyện ngày xưa, ngày sau

Không hiểu là từ đâu

Mà bà về ở đó

Kể cho bao chuyện cổ:

Chuyện con cóc, nàng tiên

Chuyện cô Tấm ở hiền

*Thằng Lý Thông ở ác...
Mái tóc bà thì bạc
Con mắt bà thì vui
Bà kể đến suốt đời
Cũng không sao hết chuyện*

*Muốn cho trẻ hiểu biết
Thế là bố sinh ra
Bố bảo cho biết ngoan
Bố dạy cho biết nghĩ
Rộng lắm là mặt bể
Dài là con đường đi
Núi thì xanh và xa
Hình tròn là trái đất...
Chữ bắt đầu có trước
Rồi có ghế có bàn
Rồi có lớp có trường
Và sinh ra thầy giáo...
Cái bằng bằng cái chiếu
Cục phấn từ đá ra*

Chuyện Cổ Tích Loài Người

Thầy viết chữ thật to:

“Chuyện loài người” trước nhất.

Chuyện Cổ Tích Về Loài Người

Trời sinh ra trước nhất
Chỉ toàn là trẻ con
Trên trái đất trụi trần
Không dáng cây ngọn cỏ
Mặt trời cũng chưa có
Chỉ toàn là bóng đêm
Không khí chỉ màu đen
Chưa có màu sắc khác
Mắt trẻ con sáng lắm
Nhưng chưa thấy gì đâu !
Mặt trời mới nhô cao
Cho trẻ con nhìn rõ
Màu xanh bắt đầu cỏ
Màu xanh bắt đầu cây
Cây cao bằng gang tay
Lá cỏ bằng sợi tóc
Cái hoa bằng cái cúc

*Màu đỏ làm ra hoa
Chim bay giờ sinh ra
Cho trẻ nghe tiếng hát
Tiếng hát trong bằng nước
Tiếng hát cao bằng mây
Những làn gió thơ ngây
Truyền âm thanh đi khắp
Muôn trẻ con được tắm
Sóng bắt đầu làm sông
Sông cần đến mệnh mệnh
Biển có từ thuở đó
Biển thì cho ý nghĩ
Biển sinh cá sinh tôm
Biển sinh những cánh buồm
Cho trẻ con đi khắp
Đám mây cho bóng rợp
Trời nắng mây theo che
Khi trẻ con tập đi
Đường có từ ngày đó*

*Nhưng còn cần cho trẻ
Tình yêu và lời ru
Cho nên mẹ sinh ra
Để bé bỏng chăm sóc*

*Mẹ mang về tiếng hát
Từ cái bóng cái bang
Từ cái hoa rất thơm
Từ cánh cò rất trắng
Từ vị gừng rất đắng
Từ vết lấm chưa khô
Từ đầu nguồn cơn mưa
Từ bãi sông cát vàng...*

*Biết trẻ con khao khát
Chuyện ngày xưa, ngày sau
Không hiểu là từ đâu
Mà bà về ở đó
Kể cho bao chuyện cổ:
Chuyện con cóc, nàng tiên
Chuyện cô Tấm ở hiền*

Thằng Lý Thông ở ác...

Mái tóc bà thì bạc

Con mắt bà thì vui

Bà kể đến suốt đời

Cũng không sao hết chuyện

Muốn cho trẻ hiểu biết

Thế là bố sinh ra

Bố bảo cho biết ngoan

Bố dạy cho biết nghĩ

Rộng lắm là mặt bể

Dài là con đường đi

Núi thì xanh và xa

Hình tròn là trái đất...

Chữ bắt đầu có trước

Rồi có ghế có bàn

Rồi có lớp có trường

Và sinh ra thầy giáo...

Cái bưng bằng cái chiếu

Cục phán từ đá ra

Chuyện Cổ Tích Về Loài Người

Thầy viết chữ thật to:

"Chuyện loài người" trước nhất.

Con Chả Biết Được Đâu

(Thơ xuân cho con)

Mẹ đan tấm áo nhỏ

Bây giờ đang màu xuân

Mẹ thêu vào chiếc khăn

Cái áo và cái lá

Cỏ bờ đê rất lạ

Xanh như là chiêm bao

Kìa bãi ngô, bãi dâu

Thoáng tiếng cười đâu đó.

Mẹ đi trên hè phố

Nghe tiếng con đập thềm

Mẹ nghĩ đến bàn chân

Và con đường tí tắp

Bỗng như lên tiếng hát

Từ màu mạ dưới đồng

Từ hạt cây trong rừng

*Từ cánh buồm trên biển
Thường trong nhiều câu chuyện*

*Bố vẫn nhắc về con
Bố mới mua chiếc chăn
Dành riêng cho con đắp
Áo con bố đã giặt
Thơ con bố viết rồi*

*Các anh con hỏi hoài:
- Bao giờ sinh em bé?
Cả nhà mong con thể
Con chả biết được đâu
Mẹ ghi lại để sau
Lớn lên rồi con đọc*

1-1975

Con Yêu Mẹ

- Con yêu mẹ bằng ông trời
Rộng lắm không bao giờ hết

- Thế thì làm sao con biết

Là trời ở những đâu đâu

Trời rất rộng lại rất cao

Mẹ mong bao giờ con tới!

- Con yêu mẹ bằng Hà Nội

Để nhớ mẹ con tìm đi

Từ phố này đến phố kia

Là con gặp ngay được mẹ.

- Hà Nội còn là rộng quá

Các đường như nhện giăng tơ

Nào những phố này phố kia

Gặp mẹ làm sao con gặp hết!

- Con yêu mẹ bằng trường học

Suốt ngày con ở đây thôi

Lúc con học, lúc con chơi

Là con cũng đều có mẹ

- Nhưng tối con về nhà ngủ

Thế là con lại xa trường

Còn mẹ ở lại một mình

Thì mẹ nhớ con lắm đấy

Tình mẹ cứ là hay nhớ

Lúc nào cũng muốn bên con

Giá có cái gì gần hơn

Con yêu mẹ bằng cái đó

- À mẹ ơi có con để

Luôn trong bao diêm con đây

Mở ra là con thấy ngay

Con yêu mẹ bằng con để.

Cố Đô

Với vết chân của bầy dã thú
In trên nền gạch cũ trước lăng vua
Với dòng sông như không chảy bao giờ
Vẫn mờ ảo ngàn năm màu sương khói
Tà áo trắng bay về đâu vời vợi
Con thuyền khuya trăng gọi phía nguồn xa
Màu nắng in trong mắt tự ngàn xưa
Căn nhà cũ, mảnh vườn hương ngày cũ
Dấu hiện tại mà như quá khứ
Là quê hương dù không phải quê hương.
Đường như đây, tôi có nỗi buồn
Có hạnh phúc, có một thời thơ bé
Có khát vọng những năm còn rất trẻ
Tôi thuộc từ ngọn cỏ đến nhành cây
Tôi thương về vời vợi những trời mây
Nhịp tim đập tiếng chuông ngày nắng xế.
Đường xa ngái cho lòng da diết thể

Cố Đô

*Con nước nào ra bể chiều nay
Đến nao lòng là giờ phút chia tay
Con sông cũ mảnh vườn xưa ngày cũ
Như vĩnh biệt tuổi thơ và quá khứ
Bạn bè ơi đâu tôi sẽ quay về
Nhưng chắc rằng tất cả chẳng như xưa
Tôi sẽ khác, cố đô rồi cũng khác.*

Huế, 11-1984

Có Một Thời Như Thế

Có một thời vừa mới bước ra
Mùa xuân đã gọi mời trước cửa
Chẳng ngoài lại vết chân trên cỏ
Vườn hoa nào cũng ở phía mình đi
Đường chẳng xa, núi không mấy cách chia.
Trong đáy mắt trời xanh là vĩnh viễn
Trang nhật ký xé trăm lần lại viết
Tình yêu nào cũng tha thiết như nhau

Có một thời ngay cả nỗi đau
Cũng mạnh mẽ ồn ào không giấu nổi
Mơ ước viễn vông, niềm vui thơ dại
Tuổi xuân mình tưởng mãi vẫn tươi xanh
Và tình yêu không ai khác ngoài anh
Người trai mới vài lần thoáng gặp
Luôn hy vọng để rồi luôn thất vọng
Tôi đã cười đã khóc những không đau
Một vầng trăng niên thiếu ở trên đầu

*Một vạt đất cỏ xanh rờn trước mặt...
Mái tóc xanh bắt đầu pha sợi bạc
Nỗi vui buồn cũng khác những ngày xưa
Chỉ chút thời gian từng phút từng giờ
Như kẻ khó tính từng hào keo kiệt
Tôi biết chắc mùa xuân rồi cũng hết
Hôm nay non, mai cỏ sẽ già .*

*Tôi đã đi mấy chặng đường xa
Vượt mây núi mây rừng qua mây biển
Niềm mơ ước gửi vào trang viết
Nỗi đau buồn dồn xuống đáy tâm tư
Em yêu anh hơn cả thời xưa
(Cái thời tưởng chết vì tình ái)
Em chẳng chết vì anh, em chẳng đổi
Em cộng anh vào với cuộc đời em
Em biết quên những chuyện đáng quên
Em biết nhớ những điều em phải nhớ
Hoa cúc tím trong bài hát cũ
Dấu vẫn là cung bậc của ngày xưa*

Có Một Thời Như Thế

*Quá khứ đáng yêu, quá khứ đáng tôn thờ
Nhưng đâu phải là điều em luyện tiếc.*

11-1984

Dẫu Em Biết Chắc Rằng Anh Trở Lại

*Thị trấn nào anh đến chiều nay
Mảnh tường vắng, mùa đông giá rét
Dẫu em biết không phải là vĩnh biệt
Vẫn thấy lòng da diết lúc chia xa*

*Xóm nào anh sẽ đi qua
Những đồng lúa, vườn cây, bờ bãi...
Dẫu em biết rằng anh trở lại
Ngọn gió buồn vẫn thổi phía không anh.*

*Thời gian trôi theo cánh cửa một mình
Hạt mưa bụi rơi thềm trên mái ngói
Tờ lịch mỏng bay theo lòng ngóng đợi
Một con đường vời vợi núi cùng sông*

*Gọi ngàn lần tên anh vẫn là không
Chỉ lá rụng dạt dào lối phố
Dẫu em biết rằng anh, anh cũng nhớ.
Nhưng lòng em nào có lúc nguôi quên.*

Dấu Em Biết Chắc Rằng Anh Trở Lại

6-3-1985

Đêm Cuối Năm

Đã mùa hoa cúc vàng
Lại một năm sắp hết
Thời gian sao trôi nhanh
Ngón ngang nhiều công việc
Thế là ba cái Tết
Hai chúng mình có nhau
Dù chưa phải là lâu
Nhưng cũng không ngắn ngủi
Hạnh phúc tính bằng năm
Cây tính bằng mùa trái
Dẫu lòng em không quên
Con đường ga cát bụi
Bóng anh đi làm lui
Sông đôi bờ cách xa
Dẫu lòng em chưa qua
Nhưng hồi còi báo động

Những căn hầm nước ngập

Con chúng ta còn thơ...

Em đâu nhắc chuyện qua

Để cho lòng túi cực

Em nhớ lại ngày xa

Thấy mình thêm hạnh phúc

Qua bao ngày lửa đạn

Đất về với mùa xuân

Như em về với anh

Qua những ngày sóng gió

Ở ngoài kia đường phố

Màu áo chen màu hoa

Anh có nghe: ngoài ga

Tiếng con tàu đang gọi

Mùa xuân 1976.

Đêm Trở Về

Một nhánh cây đập khẽ vào cửa sổ

Một nhánh cây ướt đẫm mưa rào

Đêm bên bờ biển, cát và sao

Gian nhà trọ, ngọn đèn vàng bé nhỏ

Đêm đầu tiên tôi trở về quê cũ

Chưa thấy mặt người thân, chưa gặp được xóm làng

Chỉ ánh sao, mùi cỏ cháy hun thuyền

Một nhánh cây đập khẽ vào cửa sổ

Có thể là ngọn gió

Lá rào rào nước rơi

Hay một cánh chim bay

Thuỷ triều lớn đang ngập tràn khắp bãi

Những tảng đá vôi trắng tinh như muối

Những tảng đá xanh lấp lánh rong mềm

Tôi mở cửa ra vườn

Bồn bề xào xạc

Từ cảnh thấp lên cảnh cao

Đêm Trở Về

*Từ cây này sang cây khác
Tiếng thì thầm lan mãi đến xa xôi
Có lẽ nào cây đã nhận ra tôi?
Chân tôi bước trên đất và trên cỏ
Tôi nghe tiếng chim đêm, tôi chạm vào tảng đá
Lòng bỗng xạc xào run rẩy như cây
Trời sáng mau đi cho tôi gặp mặt người
Hai mươi năm hai mươi năm mong nhớ
Hai mươi năm tôi mới có một khung cửa sổ
Để mở ra là gặp quê nhà.
Ôi mùi thơm của những bông hoa
Những nhánh cây như bàn tay triu mến
Của quê nhà đang ngã xuống vai tôi
Nước mắt hoà với giọt mưa vui
Gà gáy sáng, vòm xan nắng dậy!*

Đà Nẵng, 1975

Gửi Lại Thành Phố Năng

Ngày mai tôi xa rồi
Biết bao giờ trở lại
Ôi thành phố tôi yêu
Dưới một trời nắng dãi
Nắng như màu lửa cháy
Sém lòng một vết thương

Mai dù đi tới đâu
Vẫn mang màu nắng ấy.
Ngày mai tôi xa rồi
Lòng tôi còn ở lại
Một chút tình yêu tôi
Như vết đen le lói
Lẫn trong triệu ánh đèn
Lẫn trong màu áo mới
Lẫn trong những ngã tư
Tiếng còi xe giục gọi
Tình yêu như hạt bụi

Vướng lồi chân người qua

Tình tôi như màu hoa

Trong mảnh vườn đã tôi

Như tiếng vang hòn sỏi

Giữa biển đời mênh mông

Dẫu có cũng bằng không

Chỉ riêng mình tôi biết

Bạn bè đâu vắng hết

Cửa khoá đường phố đông

Những chiếc cầu qua sông

Xa lộ dài tít tắp

Ồi cái thành phố năng

Tình yêu tôi nhỏ nhoi

Ở đây chỉ cha tôi

Hiểu tình thương tôi lớn

Cửa căn phòng chật hẹp

Tóc bạc ngóng chờ con

Bình minh lại hoàng hôn

Chia li và gặp gỡ

Gửi Lại Thành Phố Nắng

Cuối đường ra tới chợ

Tiếng gậy người âm vang

Giữa nhịp sống đua chen

Tôi vẫn còn nghe rõ: Tình thương

Hát Ru Chồng Những Đêm Khó Ngủ

Anh không ngủ được ư anh?
Để em mở quạt quần màn lên cho
Bặng sao cái gió mặt hồ
Shét sao cái nóng đầu mùa đã ghê!

Đoàn thương binh mới trở về
Đánh nhau trước cửa hàng bia lúc chiều
Anh không ngủ được anh yêu?
Nghe chi con lũ đang chiều nước dâng
Ngày mai cây lúa lên đồng
Lại xanh như đã từng không mất mùa
Con sông bạn với con đò
Con người bạn với câu hò trên sông.

Ngủ đi, em khép cửa phòng
Để em lên gác em trông xem nào
Ai đồn rằng cọ cháy cao
Người dân Vĩnh Phú đốt bao nhiêu đôi

*Hình như lửa đã tắt rồi
Gió không thổi nữa anh ơi yên lòng
Thương gì người đời lang thang
Xin ăn trên khắp phố phường ngoài kia*

*Ngủ đi anh hãy ngủ yên
Rồi mai họ sẽ trở về quê thôi
Lòng thương chỉ nói bằng lời
Bầy đầu ra gạo cho người được no*

*Khuya rồi anh hãy ngủ đi
Để em trở dậy em che bớt đèn
Đứa nào nó nói cùng anh
Cái tin chết của bạn mình vừa xong
Chắc là đường đất khó khăn
Nên thư từ chẳng thể năng gửi về*

*Anh ơi anh hãy ngủ đi
Thằng con ta nó nằm mê đó mà
Ngày chơi súng giả ba lô
Làm anh giải phóng hết hò suốt thôi*

Hát Ru Chồng Những Đêm Khó Ngủ

*Mười năm sau lớn lên rồi
Sẽ quên đi những trò chơi bây giờ
Ngủ đi anh, hãy ngủ đi...*

1974

Hát Ru

Bình hoa đã ngủ trên bàn
Kìa trang sách gấp ngọn đèn thiu thiu
Ngủ đi, người của em yêu
Này, con tàu lạ vừa neo bến chờ
Trời đêm nghiêng xuống mái nhà
Biển xanh kia cũng đã mơ đất liền.

Anh mơ anh có thấy em
Thấy bông cúc nhỏ nơi triền đất quê
Chiếc mo rơi ở bờ tre
Con sông thăm biển đã về rừng xưa
Đám mây về với cơn mưa
Con đường đi tới miền chưa có đường.

Ngủ đi vàng trán yêu thương
Bức tranh đã ngủ mặt tường lặng im
Ngủ đi, hòn đá thì mềm
Bàn chân thì cứng ngọn đèn thì xa
Thời gian như gió thoảng qua

Hát Ru

Tình yêu là cánh đồng hoa giữa trời

Tay ta nắm lấy tay người

Dẫu qua trăm suối ngàn đời cũng qua.

Hát Với Con Tàu

Mùa xuân đất nước mênh mông
Con tàu đi giữa muôn lòng thương yêu
Tàu qua những sớm những chiều
Những sông, những núi, những đèo tàu qua...
Nơi nào cũng muốn là ga
Một bàn tay vẫy tha thiết con tàu
Một lời hát gửi theo sau
Một bình minh ở trên đầu cùng đi
Biển xanh là nỗi nhớ quê
Trời xanh như những cách chia đã lìa
Phố xanh trong những ánh đèn
Làng xanh đang xoá những miền thép gai
Em không nói được nên lời
Giấu trong đáy mắt tiếng cười của em
Những rừng những núi chưa quen
Những làng những phố biết em lần đầu
Mà em đã nhớ từ lâu

Mà em vẫn ước cùng nhau trở về
Con tàu nổi lại trăm quê
Những tên xa vợi nay nghe hoá gần
"Đường vô xứ Huế quanh quanh"
Mà sông Hương với Ngự Bình là đây
Con tàu đi giữa biển mây
Hải Vân ta biết có ngày ta qua
Nha Trang sóng vỗ bên nhà
Phan Rang, Phan Thiết còn xa nữa mình ?

Băng yên, nghe rõ không anh
Trái tim đập giữa mênh mông đất trời
Khi vô thành phố tên Người
Con tàu như cũng nói lời thiết tha
Qua rồi bao nỗi cách xa
Quê anh giờ cũng đã là quê em
Cỏ cây, ngọn gió cũng quen
Vừa nghe tiếng nói đã nên mặn mà
Thơ em đã có bóng dừa
Có dòng kênh với con đò quê anh

Hát Với Con Tàu

*Có bao trai gái đất mình
Ra đi, giờ cũng như anh trở về
Này anh, em hát anh nghe
Dẫu không hay cũng đừng chê đừng cười
Mùa xuân tôi hát với người
Với con tàu – hát những lời thương yêu*

Mùa xuân 1976

Hoa Cỏ May

*Cát văng sông đầy cây ngấn ngò
Không gian xao xuyến chuyển sang mùa
Tên mình ai gọi sau vòm lá
Lời cũ em về nay đã thu*

*Mây trắng bay đi cùng với gió
Lòng như trời biếc lúc sang hè
Đảng cay gửi lại bao mùa cũ
Thơ viết trôi dòng theo gió xa*

*Khắp nẻo giăng đầy hoa cỏ may
Áo em sơ ý cỏ găm đầy
Lời yêu mỏng mảnh như lời khói
Ai biết lòng người có đổi thay?!*

Hoa Cúc Xanh

Hoa cúc xanh có hay là không có
Trong đêm lầy tuổi nhỏ của anh xưa
Một dòng sông lặng chảy từ xa
Thung lũng vắng sương bay đầy cửa sổ

Hoa cúc xanh có hay là không có
Một ngôi trường bé nhỏ cuối ngàn xa
Mơ ước của người hay mơ ước của hoa
Mà tươi mát mà dịu dàng đến thế

Cỏ mới mọc con chim rừng thơ bé
Nước trong ngần thăm thẳm với ngàn lau
Trái tim ta như nắng thuở ban đầu
Chưa chút gợn một lần cay đắng
Trên thềm cũ mùa thu vàng gió nắng
Đời yên bình chưa có những chia xa
Khắp mặt đầm xanh biếc một màu hoa
Hương thơm ngát cả một vùng xứ sở

*Những cô gái da mịn màng như lụa
Những chàng trai đang độ tuổi hai mươi
Người yêu người, yêu hoa cỏ đất đai
Những câu chuyện xoay quanh mùa hái quả...*

*Hoa cúc xanh có hay là không có
Tháng năm nào áp ủ thuở ngây thơ
Có hay không thung lũng của ngày xưa
Anh đã ở và em thường tới đó*

*Châu châu xanh, chuồn chuồn kim thăm đó
Những ngã đường phơ phất gió heo may
Cả một vùng vương quốc tuổi thơ ngây
Bao mơ ước mướt mà như lá cỏ...
Anh đã nghĩ chắc là hoa đã có
Mọc xanh đầy thung lũng của ta xưa.*

Hoa Cúc

Có thay đổi gì không màu hoa ấy
Mùa hạ qua rồi lại đến mùa thu
Thời gian đi màu hoa cũ về đâu
Nay trở lại vẫn còn như mới mẽ

Bao mùa thu hoa vẫn vàng như thề
Chỉ là em đã khác với em xưa
Nắng nhạt vàng, ngày đã quá trưa
Nào đâu những biển chờ nơi cuối đất

Bao ngày tháng đi về trên mái tóc
Chỉ em là đã khác với em thôi
Nhưng màu hoa đâu dễ quên người
Thành phố ngợp ngày nao chiều gió dậy
Sương mặt ấy lời yêu thương ấy
Màu hoa vẫn cháy ở trong em

Hoa Dại Núi Hoàng Liên

Một ngày đường từ miền đất trung du
Tôi chỉ gặp bụi bay và nắng gắt
Sang thu rồi gió vẫn nồng da mặt
Tiếng ve nào còn sót trong lùm cây

Nghe nhói lòng nỗi nhớ cuối tình yêu
Chợt thấy lạc giữa bốn bề vắng ngắt
Lên cao... lên cao nắng như dần nhạt
Bỗng vui mừng bắt gặp một nhành hoa

Khắp Hoàng Liên trên một ngàn thước núi
Hoa nép mong manh trước tầm gió thổi
Hoa diệp vàng cô độc giữa thâm u
Và bên đường hoa nghệ dại ngẩn ngơ
Hoa sim tím một nỗi buồn hoang dã
Hoa lay ơn góc vườn xưa còn nhớ
Mà thấy người cành lá khẽ lung lay

Hoa mọc dưới chân người, hoa mọc đến chân mây

(Có nhiều thứ hoa còn chưa biết rõ...)

Anh đừng hỏi tên hoa làm chi nữa

Những hoa này chỉ hoa đại mà thôi!

Không phải hoa được ở cùng người

Được chăm sóc những mảnh vườn sạch cỏ

Được khoe đến muôn màu sắc lạ

Và được đời chiêm ngưỡng mùi hương

Không phải hoa được cắm trên bàn

Trong ngày hội của những niềm vui mới

Những hoa này lại nở cho triền

Không Đề 02

(Viết cho Vũ)

Mắt anh nâu một vùng đất phù sa
Vùng đất của nơi nào trong trí nhớ
Em chiếm đoạt rồi em hoảng sợ
Giữa vô cùng hoang vắng giữa cô đơn
Mấy năm rồi, thơ em buồn hơn

Áo em rộng, lòng em tan nát
Những bài hát ngày xưa em vẫn hát
“Cây trúc xinh, quán dốc...góc đa làng...”
Câu thơ anh em vẫn đọc thầm
Cả lúc nghĩ: “...biết bao giờ trở lại”
Mái tôn dột. Sao mà mưa mãi

Anh ra đi
Phố vắng
Đầu trần.

Biết bao giờ cho đến mùa xuân
Em sẽ kể anh nghe về chuyện cỏ

*Em sẽ kể anh nghe về ngọn gió
Trên đỉnh cao thành bão những đêm hè
Em kể về những miền đất em đi
Những cửa biển thơ anh thường nói tới
Những rừng hoa thơ anh từng đến hái
Trái bàng vàng rụng vội con đường quen.
Chẳng có gì để em nói về em
Em chỉ thấy em là người có lỗi.*

Không Đề

Sắc lá phong rực vàng lên lần cuối
Trái mùa thu chín vội trước khi xa
Như ngọn đèn lửa bùng lên rực rỡ
ánh hoàng hôn rực cháy trước hiên nhà
Cũng có thể mùa thu chưa hết
Vẫn còn đang lưu luyến khách đi qua
Cũng có thể là tôi đến chậm
Thấy màu mây rừng lá tưởng còn thu

Mặc Tư Khoa 9-1987

Lời Ru Của Mẹ

Lời ru ẩn nơi nào
Giữa mệnh mang trời đất
Khi con vừa ra đời
Lời ru về mẹ hát

Lúc con nằm âm áp
Lời ru là tấm chăn
Trong giấc ngủ êm đềm
Lời ru thành giấc mộng

Khi con vừa tỉnh giấc
Thì lời ru đi chơi
Lời ru xuống ruộng khoai
Ra bờ ao rau muống

Và khi con đến lớp
Lời ru ở cổng trường
Lời ru thành ngọn cỏ
Đón bước bàn chân con

Lời Ru Của Mẹ

*Mai rồi con lớn khôn
Trên đường xa nắng gắt
Lời ru là bóng mát
Lúc con lên núi thăm
Lời ru cũng gập ghềnh
Khi con ra biển rộng
Lời ru thành mênh mông*